

dagens beslutning ganske gennemgribende, vidtrækkende og spændende.

Nu mangler vi så at se konsekvenserne, ikke mindst hvad det vil betyde for den fremtidige strukturering af det grønlandske samfunds ressourcer og institutioner.

Europa-Parlamentet har for nylig godkendt den seneste fiskeriaftale med Grønland, den såkaldte fiskeriprotokol nr. 4, som skal gælde frem til udgangen af år 2006. Aftalen vil på årsbasis betyde et beløb for Grønland i størrelsesordenen 300 mio. kr., ligesom vores toldfri adgang til EU-landene bevares.

Jeg tror roligt, jeg kan sige, at forhandlingerne med EU har været de absolut mest vanskelige, siden vi meldte os ud af De Europæiske Fællesskaber midt i 1980'erne. Årsagen er naturligvis knappe fiskeressourcer, men det er her vigtigt for mig at slå fast, at mangelen på disse levende ressourcer er et større slag mod Grønland end mod EU. Den sidste forhandling har vist, at det bliver nødvendigt at revurdere aftaleformen, når vi næste gang skal forhandle.

Det bliver sværere og sværere at forhandle fisk uden at drage en samlet vurdering af vores samfunds udvikling ind i billedet, og her regner vi bestemt med, at regeringen som altid vil bistå os i den næste runde af om muligt endnu vanskeligere forhandlinger.

OECD-ordningen er i øjeblikket under revision, et arbejde, som forventes færdigt til efteråret.

Med henblik på vore fremtidige relationer til EU har Grønland foreslået en nyskabelse, det arktiske vindue, inden for EU's nordlige dimension, og det planlægges for tiden at afholde en konference i Nuuk i efteråret næste år under Danmarks formandskab i EU.

Statsministeren kan nok være enig med mig i, at statsministerens og kommissionsformand Romano Prodis besøg sidste sommer i Grønland trods alt har været nyttigt for de samtaler og forhandlinger, vi har været igennem.

Jeg stillede for nogen tid siden, i øvrigt på linje med min grønlandske kollega, fru Ellen Kristensen, et par spørgsmål til statsministeren omkring den manglende danske ratifikation af FN's havretskonvention fra 1994, en konvention, som Danmark i øvrigt i sin tid var meget aktiv i udformningen af.

Jeg stillede spørgsmål på baggrund af, at specielt to andre lande med arktiske besiddelser, Norge og Rusland, efter deres ratifikation af konventionen allerede er i gang med at gøre

krav på havområder i Polhavet. Danmark-Grønland kan således risikere at miste store hav- og isområder, som på sigt kan have stor betydning for Grønlands økonomiske udvikling.

Statsministerens svar omkring afgrænsningsproblemer mellem Danmark og Polen, altså ikke Nordpolen, men Polen her i Europa, forstår jeg, men der kunne måske i dag være kommet lidt større afklaring på, hvornår Folketinget kan forvente at få omtalte konvention på bordet, således at eventuelle dansk-grønlandske krav snarest skal gøres gældende.

Lad mig benytte lejligheden til også at sige et par ord om Pituffik, Thule Airbase, og inughuit i Qaanaaq og omegn. Den dansk-amerikanske aftale om forsvaret i Grønland fyldte 50 år den 27. april, og det var ikke just en dag, som vi fejrede.

I stedet foretog jeg sammen med andre en slæderejse næsten ad den rute, som de tvangsflyttede fanger og fangerkoner og deres børn fulgte, da de med få dages varsel måtte forlade deres boplads i 1953. Blot gik vores slæderejse den anden vej fra Qaanaaq til Umanaq eller Dundas, som det hedder på dansk. Her var arrangeret en lille ceremoni til minde om de tvangsflyttede.

Man kan sige mange ord om Thuleboernes skæbne, og det har vi og andre sandelig også gjort. Så blot to ting i dag. For det første det snart gamle grønlandske ønske om en revision af den 50 år gamle forsvarsaftale. Og for det andet at vi alle afventer Højesterets dom i sagen anlagt af den tvangsflyttede oprindelige befolkningsforening Hingitaq 53 med spænding.

Som jeg bl.a. sagde under ceremonien i Umanaq i Dundas, er vi grønlændere et gæstfrit folk. Men vi vil som andre folk selv gerne invitere vores gæster.

Når talen er faldet på Thule, skal jeg jo også lige minde om de amerikanske missilforsvarsplaner og den russisk-amerikanske ABM-traktat. For mindre end 1 måned siden havde vi herinde en større debat om missilforsvarsplanerne. Jeg vil derfor henvise til mit indlæg ved den lejlighed, hvor jeg bl.a. sagde, at planerne efter min mening er et afsæt til en fornyet oprustning, en spiral, som ingen ende har. Har den alligevel en ende, så kan den nok beskrives bedst som verdens ende.

Med hensyn til ABM-traktaten mener vi ikke, at USA ensidigt kan opsige den. Traktaten er indgået mellem to lande, og begge lande må være enige.